

Programma

passieconcert

30 maart 2024

**Matthäus Passion** van J.S. Bach

Diverse koorwerken, aria's en koralen

Gemengd koor *Preludium*

Instrumentaal ensemble *Intermezzo*

Dirigent	Leo R. Mauritz
Sopraan	Willeke van Braak
Alt	José Marchal-Donkersloot
Tenor	Bart-Jan Top
Bas	Maarten Koopman

Evangelielezingen: oud. H. de Jong



## Medewerkenden

Opening en evangelielezing	oud. H. de Jong
Gemengd (project)koor 'Preludium'	dirigent Leo R. Mauritz
Instrumentaal Ensemble 'Intermezzo'	vaste dirigent Wouter Verhage

Vioolsolo	Reinier Elshout
Sopraan	Willeke van Braak
Alt	José Marchal-Donkersloot
Tenor	Bart-Jan Top
Bas	Maarten Koopman
Organist	Jan Hogendoorn (begeleiding samenzang)

*Het geheel staat onder leiding van Leo R. Mauritz*

Wij verzoeken u vriendelijk niet te applaudisseren

## Intro (koor)

### Leer mij o Heer' Uw lijden recht betrachten

J.S. Bach

Leer mij, o Heer', uw lijden recht  
betrachten,  
in deze zee verzinken mijn gedachten:  
O Liefde, die, om zondaars te bevrijden,  
zo zwaar woudt lijden!

'k Zie U, God zelf, in eeuwigheid geprezen,  
tot in de dood als mens gehoorzaam wezen,  
in onze plaats gemarteld en geslagen.  
de zonde dragen.

## Opening

### Schriftlezing: psalm 22: 1 – 12

- 1 Een psalm van David, voor den opperzangmeester, op Aijeleth hasschachar.
- 2 Mijn God, mijn God! Waarom hebt Gij mij verlaten, verre zijnde van mijn verlossing, van de woorden mijns brullens?
- 3 Mijn God! Ik roep des daags, maar Gij antwoordt niet; en des nachts, en ik heb geen stilte.
- 4 Doch Gij zijt heilig, wonende onder de lofzangen Israëls.
- 5 Op U hebben onze vaders vertrouwd; zij hebben vertrouwd, en Gij hebt hen uitgeholpen.
- 6 Tot U hebben zij geroepen, en zijn uitgered; op U hebben zij vertrouwd, en zijn niet beschaamd geworden.
- 7 Maar ik ben een worm en geen man, een smaad van mensen, en veracht van het volk.
- 8 Allen, die mij zien, bespotten mij; zij steken de lip uit, zij schudden het hoofd, zeggende:
- 9 Hij heeft het op den HEERE gewenteld, dat Hij hem nu uithelpe, dat Hij hem redde, dewijl Hij lust aan hem heeft!
- 10 Gij zijt het immers, die mij uit den buik hebt uitgetogen; die mij hebt doen vertrouwen, zijnde aan mijner moeders borsten.
- 11 Op U ben ik geworpen van de baarmoeder af; van den buik mijner moeder aan zijt Gij mijn God.
- 12 Zo wees niet verre van mij, want benauwdheid is nabij; want er is geen helper.

## Gebed

### Samenzang Psalm 22: 1

Mijn God, Mijn God, waarom verlaat Gij Mij,  
en redt Mij niet, terwijl Ik zwoeg en strij',  
en brullend klaag in d' angsten die Ik lij', dus fel geslagen?  
't Zij Ik, Mijn God, bij dag moog' bitter klagen,  
Gij antwoordt niet; 't zij Ik des nachts moog' kermen.  
Ik heb geen rust, ook vind Ik geen ontfermen, in Mijn verdriet.

Toelichting op de uit te voeren muziek door de dirigent

## Matthäus Passion J.S. Bach

### Koor en koraal

Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen,  
Sehet – **wen?** – den Bräutigam,  
Seht ihn – **wie?** – als wie ein Lamm!

*O Lamm Gottes, unschuldig  
Am Stamm des Kreuzes  
geschlachtet.*

Sehet, – **was?** – seht die Geduld,  
*Allzeit erfunden geduldig,  
Wiewohl du warest verachtet.*

Seht – **wohin?** – auf unsre Schuld;  
*All Sünd hast du getragen,  
Sonst müßten wir verzagen.*

Sehet ihn aus Lieb und Huld  
Holz zum Kreuze selber tragen!  
*Erbarm dich unser,  
o Jesu, o Jesu!*

Komt, gij dochters, help mij klagen,  
Zie – **wie?** – de Bruidegom,  
Zie Hem – **hoe?** – als een Lam

*O Lam van God, onschuldig,  
Aan het hout van het kruis  
geslacht.*

Zie – **wat?** – Zijn geduldige liefde  
*Immer geduldig bevonden,  
Hoewel U werd veracht.*

Zie – **waarheen?** – op onze schuld  
*Alle zonden heeft U gedragen  
Anders moesten wij wanhopen.*

Zie Hem, uit liefde en genade,  
Zelf het kruishout dragen.  
*Erbarm U over ons,  
o Jezus, o Jezus!*

### Lezing Mattheüs 26

#### *Christus voorzegt Zijn dood; besluit om Jezus te doden*

1 En het is geschied, als Jezus al deze woorden geëindigd had, dat Hij tot Zijn discipelen zeide:

2 Gij weet, dat na twee dagen het Pascha is, en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden, om gekruisigd te worden.

### Koraal (koor)

Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen,  
daß man ein solch scharf Urteil hat  
gesprochen?

Was ist die Schuld, in was für  
Missetaten, bist du geraten?

Liefste Heere Jezus, wat hebt Gij misdaan,  
Dat men een zo hard vonnis heeft  
uitgesproken?

Wat is de schuld, in wat voor misdaden  
Bent U terecht gekomen?

## Lezing

3 Toen vergaderden de overpriesters en de schriftgeleerden, en de ouderlingen des volks, in de zaal des hogepriesters, die genaamd was Kajafas;  
4 En zij beraadslaagden tezamen, dat zij Jezus met listigheid vangen en doden zouden.  
5 Doch zij zeiden: Niet in het feest, opdat er geen oproer worde onder het volk.  
14 Toen ging een van de twaalven, genaamd Judas Iskariot, tot de overpriesters,  
15 En zeide: Wat wilt gij mij geven, en ik zal Hem u overleveren? En zij hebben hem toegelegd dertig zilveren penningen.  
16 En van toen af zocht hij gelegenheid, opdat hij Hem overleveren mocht.

## Aria (sopraan)

Blute nur, du liebes Herz!	Bloed nu maar, o geliefd hart!
Ach! Ein Kind, das du erzogen,	Ach! Een kind dat jij hebt grootgebracht,
das an deiner Brust gesogen,	Dat je aan je borst hebt gezoogd,
droht den Pfleger zu ermorden,	Dreigt de verzorger te vermoorden,
denn es ist zur Schlange worden.	Want het is tot een slang geworden.

## Lezing

### *Vorbereitung van het paasmaal; het verraad voorzegt*

17 En op den eersten dag der ongehevelde broden kwamen de discipelen tot Jezus, zeggende tot Hem: Waar wilt Gij, dat wij U bereiden het Pascha te eten?  
18 En Hij zeide: Gaat heen in de stad, tot zulk een, en zegt hem: De Meester zegt: Mijn tijd is nabij, Ik zal bij u het Pascha houden met Mijn discipelen.  
19 En de discipelen deden, gelijk Jezus hun bevolen had, en bereidden het Pascha.  
20 En als het avond geworden was, zat Hij aan met de twaalven.  
21 En toen zij aten, zeide Hij: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u, Mij zal verraden.  
22 En zij, zeer bedroefd geworden zijnde, begon een iegelijk van hen tot Hem te zeggen: Ben ik het, Heere?

## Koraal (samenzang)



Ich bins, ich soll - te Bü-ßen, an Hän-den und an Fü-ßen, ge-bun-den in der Höll'. Die  
Gei-ßeln und die Ban-den, und was du aus-ge-stan-den, das hat ver-die-net mei-ne Seel'.

Vertaling:

Ik ben het, ik moest boeten,  
aan handen en aan voeten  
gebonden in de hel.

De zweepslagen, de boeien,  
En wat Gij hebt doorstaan,  
Dat heeft mijn ziel verdiend.

### **Lezing**

23 En Hij, antwoordende, zeide: Die de hand met Mij in den schotel indoopt, die zal Mij verraden.

25 En Judas, die Hem verried, antwoordde en zeide: Ben ik het, Rabbi? Hij zeide tot hem: Gij hebt het gezegd.

### **Recitativo (sopraan)**

Wiewohl mein Herz in Tränen schwimmt,  
daß Jesus von mir Abschied nimmt,  
so macht mich doch sein Testament erfreut:  
Sein Fleisch und Blut, o Kostbarkeit,  
vermacht er mir in meine Hände.  
Wie er es auf der Welt mit denen Seinen  
nicht böse können meinen,  
so liebt er sie bis an das Ende.

Hoewel mijn hart in tranen zwemt,  
Nu Jezus afscheid van mij neemt,  
Ben ik verblijd om wat Hij mij nalaat:  
Zijn vlees en bloed, o kostbaarheid,  
Laat Hij na in mijn handen.  
Zoals Hij hier op aarde steeds met de  
Zijnen Altijd het goede voor had,  
Zo heeft Hij hen tot aan het einde lief.

### **Aria (sopraan)**

Ich will dir mein Herze schenken,  
senke dich, mein Heil, hinein!  
Ich will mich in dir versenken;  
ist dir gleich die Welt zu klein,  
ei, so sollst du mir allein  
mehr als Welt und Himmel sein.

Ik wil U mijn hart schenken,  
Vervul het, Heer', geheel met U.  
Ik wil volkomen in U opgaan;  
En is U de wereld te klein,  
Dan zal U voor mij alleen  
Meer dan hemel en aarde zijn.

### **Lezing**

#### ***Petrus gewaarschuwd***

31 Toen zeide Jezus tot hen: Gij zult allen aan Mij geërgerd worden in dezen nacht; want er is geschreven: Ik zal den Herder slaan, en de schapen der kudde zullen verstrooid worden.

### **Koraal (koor)**

Erkenne mich, mein Hüter,  
mein Hirte, nimm mich an!  
Von dir, Quell aller Güter,

Erken mij, mijn Behoeder,  
mijn Herder, neem mij aan.  
Door U, Bron van alle goed,

ist mir viel Guts getan.  
Dein Mund hat mich gelabet  
mit Milch und süßer Kost,  
dein Geist hat mich begabet  
mit mancher Himmelslust

is mij veel wel gedaan.  
Uw mond heeft mij gelaafd  
met melk en zoete spijs,  
Uw Geest heeft mij begiftigd  
met rijke hemelvreugd.

### **Lezing**

33 Doch Petrus, antwoordende, zeide tot Hem: Al werden zij ook allen aan U geërgerd, ik zal nimmermeer geërgerd worden.

34 Jezus zeide tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, dat gij in dezen zelfden nacht, eer de haan gekraaid zal hebben, Mij driemaal zult verloochenen.

35 Petrus zeide tot Hem: Al moest ik ook met U sterven, zo zal ik U geenszins verloochenen! Desgelijks zeiden ook al de discipelen.

### **Koraal (koor)**

Ich will hier bei dir stehen;  
verachte mich doch nicht!  
Von dir will ich nicht gehen,  
wenn dir dein Herze bricht.  
Wenn dein Herz wird erblassen  
im letzten Todesstoß,  
alsdenn will ich dich fassen  
in meinen Arm und Schoß.

Ik wil hier bij U staan,  
veracht Gij mij toch niet.  
Van U wil ik niet heengaan,  
als Uw hart breekt.  
Wanneer Uw hartenbloed vervloeit  
in de laatste strijd des doods,  
dan wil ik U omvatten  
in mijnen arm en schoot.

### **Lezing**

#### ***Jezus in Getsémané***

36 Toen ging Jezus met hen in een plaats genaamd Gethsémané, en zeide tot de discipelen: Zit hier neder, totdat Ik heenga, en aldaar zal gebeden hebben.

37 En met Zich nemende Petrus, en de twee zonen van Zebedeüs, begon Hij droevig en zeer beangst te worden.

38 Toen zeide Hij tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe; blijft hier en waakt met Mij.

### **Recitativo (Tenor en koor)**

O Schmerz! Hier zittert das gequälte Herz;  
wie sinkt es hin, wie bleicht sein  
Angesicht!

*Koor: Was ist die Ursach aller solcher  
Plagen?*

O smart! Hier siddert het gekwelde hart,  
hoe bezwijkt het, hoe verbleekt Zijn  
aangezicht!

*Koor: Wat is de oorzaak van al deze  
plagen?*



Der Richter führt ihn vor Gericht.

Da ist kein Trost, kein Helfer nicht.

*Koor: Ach! meine Sünden haben dich geschlagen;*

Er leidet alle Höllenqualen,

Er soll vor fremden Raub bezahlen.

*Koor: Ich, ach Herr Jesu, habe dies verschuldet, was du erduldet.*

Ach, könnte meine Liebe dir,  
mein Heil, dein Zittern und dein Zagen  
vermindern oder helfen tragen,  
wie gerne blieb ich hier!

De Rechter voert Hem voor het gerecht.

Daar is geen troost, geen helper.

*Koor: Ach, het zijn mijn zonden die U laten lijden!*

Hij ondergaat alle hellepijnen,

Hij moet voor vreemden schuld betalen.

*Koor: Ik, ach Heer' Jezus, heb de straf verdiend, die Gij moet dulden.*

Ach, kon mijn liefde U,  
mijn Heil, Uw angsten en Uw plagen  
verminderen of helpen dragen,  
hoe graag bleef ik dan hier.

### **Lezing**

39 En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op Zijn aangezicht, biddende en zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan! Doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.

### **Recitativo (Bas)**

Der Heiland fällt vor seinem Vater nieder;  
dadurch erhebt er mich und alle von  
unserm Falle hinauf zu Gottes Gnade  
wieder.

Er ist bereit, den Kelch, des Todes  
Bitterkeit zu trinken,  
in welchen Sünden dieser Welt  
gegossen sind und häßlich stinken,  
weil es dem lieben Gott gefällt.

De Heiland valt voor Zijn Vader neer,  
daardoor verheft Hij mij en allen  
van onze zondeval weer opwaarts, tot Gods  
genade.

Hij is bereid de beker, de bitterheid van de  
dood te drinken,  
waarin de zonden van deze wereld  
zijn uitgegoten en afschuwelijk stinken,  
Omdat het de lieve God behaagt.

### **Aria (Bas)**

Gerne will ich mich bequemen,  
Kreuz und Becher anzunehmen,  
trink ich doch dem Heiland nach.  
Denn sein Mund, der mit Milch und Honig  
fließet, hat den Grund  
und des Leidens herbe Schmach  
durch den ersten Trunk versüßet.

Graag ben ik bereid,  
kruis en beker te aanvaarden,  
daarmee volg ik immers de Heiland.  
Want Zijn mond, die van melk en honing  
overvloeit, heeft de bittere smaak van het  
lijden  
door die eersten teug verzoet.

## Lezing

40 En Hij kwam tot de discipelen en vond hen slapende, en zeide tot Petrus Kunt gij dan niet één uur met Mij waken?

41 Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.

42 Wederom ten tweeden male heengaande, bad Hij, zeggende: Mijn Vader! Indien deze drinkbeker van Mij niet voorbij kan gaan, tenzij dat Ik hem drinke, Uw wil geschiede!

## Koraal (samenzang)



Was mein Gott will, das g'scheh' all-zeit, sein Will' der ist der be-ste;  
Zu hel-fen den'n er ist be-reit, die an ihn glau-ben fe-ste;  
er hilft aus Not, der from-me Gott, und züch-ti-get mit Ma-Ben. Wer -  
Gott ver-traut, fest auf ihn baut, den will er nicht ver-las-sen.

## Vertaling:

Wat mijn God wil, geschiede altijd,

En straft met mate.

Zijn wil, die is de beste.

Wie God vertrouwt,

Tot helpen is Hij steeds bereid,

vast op Hem bouwt,

die vast in Hem geloven; Hij helpt uit

die zal Hij niet verlaten.

nood, de goede God,

## Lezing

43 En komende bij hen, vond Hij hen wederom slapende; want hun ogen waren bezwaard.

44 En hen latende, ging Hij wederom heen, en bad ten derden male, zeggende dezelfde woorden.

45 Toen kwam Hij tot Zijn discipelen, en zeide tot hen: Slaapt nu voort, en rust; ziet, de ure is nabij gekomen, en de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen der zondaren.

46 Staat op, laat ons gaan; ziet, hij is nabij, die Mij verraadt.

### ***De verrader en de gevangenneming***

47 En als Hij nog sprak, ziet, Judas, een van de twaalven, kwam, en met hem een grote schare, met zwaarden en stokken, gezonden van de overpriesters en ouderlingen des volks.

48 En die Hem verried, had hun een teken gegeven, zeggende: Dien ik zal kussen, Dezelve is het, grijpt Hem.

49 En terstond komende tot Jezus, zeide hij: Wees gegroet, Rabbi! En hij kuste Hem.

50 Maar Jezus zeide tot hem: Vriend! Waartoe zijt gij hier! Toen kwamen zij toe, en sloegen de handen aan Jezus en grepen Hem.

### **Koor**

O Mensch, beweine dein Sünde groß,  
darum Christus seines Vaters Schoß  
äußert und kam auf Erden;  
von einer Jungfrau rein und zart  
für uns er hie geboren ward,  
Er wollt der Mittler werden.  
Den Toten er das Leben gab  
und legt dabei all Krankheit ab,  
bis sich die Zeit herdrange,  
daß er für uns geopfert würd,  
trüg unsrer Sünden schwere Bürd  
wohl an dem Kreuze lange.

O mens, beweene uw grote zonden,  
Waardoor Christus Zijn Vaders schoot  
verliet en op aarde kwam.  
Uit een maagd, rein en teer  
werd Hij hier voor ons geboren.  
Hij wilde de Middelaar worden.  
De doden gaf Hij het leven terug  
en genas alle ziekten.  
Totdat de tijd gekomen was,  
dat Hij voor ons geofferd werd,  
droeg Hij de zware last van onze zonden  
langdurig aan het kruishout.

### **Lezing**

#### ***Voor het Sanhedrin: de Hoge Raad***

57 Die nu Jezus gevangen hadden, leidden Hem heen tot Kajafas, den hogepriester, alwaar de Schriftgeleerden en ouderlingen vergaderd waren.

59 En de overpriesters, en de ouderlingen, en de gehele grote raad zochten valse getuigenis tegen Jezus, opdat zij Hem doden mochten; en vonden niet.

### **Koraal (koor)**

Mir hat die Welt trüglich gericht'  
mit Lügen und mit falschem G'dicht,  
viel Netz und heimlich Stricke.  
Herr, nimm mein wahr in dieser G'fahr,  
b'hüt mich für falschen Tücken!

De wereld heeft Mij met bedrog berecht  
met leugens en met valse verdichtfels,  
vele netten en heimelijke strikken.  
Heer', neem Mij waar in dit gevaar,  
behoed mij voor hun listen.

## **Lezing**

60 En hoewel er vele valse getuigen gekomen waren, zo vonden zij toch niet.

61 Maar ten laatste kwamen twee valse getuigen, en zeiden: Deze heeft gezegd: Ik kan den tempel Gods afbreken, en in drie dagen denzelven opbouwen.

62 En de hogepriester, opstaande, zeide tot Hem: Antwoordt Gij niets? Wat getuigen dezen tegen U?

63 Doch Jezus zweeg stil.

## **Recitatief (Tenor)**

Mein Jesus schweigt  
zu falschen Lügen stille,  
um uns damit zu zeigen,  
daß sein erbarmensvoller Wille  
vor uns zum Leiden sei geneigt,  
und daß wir in dergleichen Pein  
ihm sollen ähnlich sein,  
und in Verfolgung stille schweigen.

Mijn Jezus zwijgt  
op valse leugens stil,  
om ons daarmee te tonen,  
dat Zijn barmhartige wil  
voor ons tot lijden is bereid,  
en dat wij in diezelfde pijn  
op Hem dienen te gelijken  
en in vervolging stil te zwijgen.

## **Lezing**

En de hogepriester, antwoordende, zeide tot Hem: Ik bezweer U bij den levenden God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de Zoon van God?

64 Jezus zeide tot hem: Gij hebt het gezegd. Doch Ik zeg ulieden: Van nu aan zult gij zien den Zoon des mensen, zittende ter rechterhand der kracht Gods, en komende op de wolken des hemels.

65 Toen verscheurde de hogepriester zijn klederen, zeggende: Hij heeft God gelasterd, wat hebben wij nog getuigen van node? Ziet, nu hebt gij Zijn godslastering gehoord.

66 Wat dunkt ulieden? En zij, antwoordende, zeiden: Hij is des doods schuldig.

67 Toen spogen zij in Zijn aangezicht, en sloegen Hem met vuisten.

68 En anderen gaven Hem kinnebakslagen, zeggende: Profeteer ons, Christus, wie is het, die U geslagen heeft?

## Koraal (samenzang)



Wer hat dich so ge - schla-gen, mein Heil, und dich mit Pla - gen so  
ü - bel zu - ge - richt? Du bist ja nicht ein Sün - der, wie  
wir und un - sre Kin - der; von Mis - se - ta - ten weißt du nicht.

### Vertaling:

Wie heeft U zo geslagen,  
mijn Verlosser, en U met kwellingen  
zo lelijk toegetakeld?

U bent immers geen zondaar,  
zoals wij en onze kinderen;  
van misdaden weet U niets.

## Lezing

### *Jezus door Petrus verloochend*

69 En Petrus zat buiten in de zaal; en een dienstmaagd kwam tot hem, zeggende: Gij waart ook met Jezus, den Galileeër.

70 Maar hij loochende het voor allen, zeggende: Ik weet niet, wat gij zegt.

71 En als hij naar de voorpoort uitging, zag hem een andere dienstmaagd, en zeide tot degenen, die aldaar waren: Deze was ook met Jezus den Nazarener. 72 En hij loochende het wederom met een eed, zeggende: Ik ken den Mens niet.

73 En een weinig daarna, die er stonden, bijkomende, zeiden tot Petrus:

Waarlijk, gij zijt ook van die, want ook uw spraak maakt u openbaar.

74 Toen begon hij zich te vervloeken, en te zweren: Ik ken den Mens niet.

75 En terstond kraaide de haan; en Petrus werd indachtig het woord van Jezus, Die tot hem gezegd had: Eer de haan gekraaid zal hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen. En naar buiten gaande, weende hij bitterlijk.

## Aria (alt)

Erbarme dich,  
mein Gott, um meiner Zähren willen!  
Schaue hier,  
Herz und Auge weint vor dir  
bitterlich.

Ontferm U,  
mijn God, om wille van mijn tranen!  
Zie toch,  
hart en ogen wenen  
bitter voor U.

### **Koraal (koor)**

Bin ich gleich von dir gewichen,  
stell ich mich doch wieder ein;  
hat uns doch dein Sohn verglichen  
durch sein' Angst und Todespein.  
Ich verleugne nicht die Schuld;  
aber deine Gnad und Huld  
ist viel größer als die Sünde,  
die ich stets in mir befinde.

Ook al mocht ik zijn afgedwaald,  
toch keer ik mij opnieuw tot U.  
Want Uw Zoon bracht ons verzoening,  
door Zijn angst en stervenspijn.  
Mijn schuld ontken ik niet,  
maar Uw genade en welwillendheid  
is veel groter dan de zonde  
die zich immer in mij bevindt.

### **Lezing Mattheüs 27**

#### ***Jezus voor Pilatus; Judas' dood***

1 Als het nu morgenstond geworden was, hebben al de overpriesters en de ouderlingen des volks tezamen raad genomen tegen Jezus, dat zij Hem doden zouden.

2 En Hem gebonden hebbende, leidden zij Hem weg, en gaven Hem over aan Pontius Pilatus, den stadhouder.

3 Toen heeft Judas, dien Hem verraden had, ziende, dat Hij veroordeeld was, berouw gehad, en heeft de dertig zilveren penningen den overpriesters en den ouderlingen wedergebracht,

4 Zeggende: Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed! Maar zij zeiden: Wat gaat ons dat aan? Gij moogt toezien.

5 En als hij de zilveren penningen in den tempel geworpen had, vertrok hij, en heengaande verworgde zichzelf.

### **Aria (bas)**

Gebt mir meinen Jesum wieder!  
Seht, das Geld, den Mörderlohn,  
wirft euch der verlorne Sohn  
zu den Füßen nieder.

Geef mij mijn Jezus terug!  
Zie, het geld, het moordenaarsloon  
werpt de verloren zoon u  
voor uw voeten neer.

### **Lezing**

11 En Jezus stond voor den stadhouder; en de stadhouder vraagde Hem, zeggende: Zijt Gij de Koning der Joden? En Jezus zeide tot hem: Gij zegt het.

12 En als Hij van de overpriesters en de ouderlingen beschuldigd werd, antwoordde Hij niets.

13 Toen zeide Pilatus tot Hem: Hoort Gij niet, hoeveel zaken zij tegen U getuigen?

14 Maar Hij antwoordde hem niet op een enig woord, alzo dat de stadhouder zich zeer verwonderde.

## Koraal (samenzang)



Be - fiehl du dei - ne We - ge, und was dein Her - ze kränkt, der  
der al - ler-treu - sten Pfle - ge des, der den Him - mel lenkt,  
Wol - ken, Luft und Win - den gibt We - ge, Lauf und Bahn, der  
wird - auch We - ge fin - den, da dein Fuß ge - hen kann.

### Vertaling:

Beveel gerust uw wegen,  
en wat uw hart verdriet doet,  
aan de meest trouwe zorg,  
van Hem die alles beschikt.

Die wolken, lucht en winden  
in goede banen leidt,  
Hij zal ook wegen vinden,  
waarlangs uw voet kan gaan.

## Lezing

### *De veroordeling: Jezus of Bar-abbas*

15 En op het feest was de stadhouder gewoon den volke een gevangene los te laten, welken zij wilden.

16 En zij hadden toen een welbekenden gevangene, genaamd Bar-abbas.

17 Als zij dan vergaderd waren, zeide Pilatus tot hen: Welken wilt gij, dat ik u zal loslaten, Bar-abbas, of Jezus, Die genaamd wordt Christus?

20 Maar de overpriesters en de ouderlingen hebben den scharen aangeraden, dat zij zouden Bar-abbas begeren, en Jezus doden.

21 En de stadhouder, antwoordende, zeide tot hen: Welken van deze twee wilt gij, dat ik u zal loslaten? En zij zeiden: Bar-abbas.

22 Pilatus zeide tot hen: Wat zal ik dan doen met Jezus, Die genaamd wordt Christus? Zij zeiden allen tot hem: Laat Hem gekruisigd worden.

## Koraal (koor)

Wie wunderbarlich ist doch diese Strafe!  
Der gute Hirte leidet für die Schafe,  
die Schuld bezahlt der Herre, der  
Gerechte, Für seine Knechte.

Hoe wonderbaarlijk is deze straf:  
de goede Herder lijdt voor de schapen,  
de Heere, de Rechtvaardige, moet boeten,  
voor Zijn knechten.

## Lezing

23 Doch de stadhouder zeide: Wat heeft Hij dan kwaads gedaan? En zij riepen te meer, zeggende: Laat Hem gekruisigd worden!

26 Toen liet hij hun Bar-abbas los, maar Jezus gegeseld hebbende, gaf hij Hem over om gekruisigd te worden.

## Recitativo (Alt)

Erbarm es Gott!

Hier steht der Heiland angebunden.

O, Geißelung, o Schlag, o Wunden!

Ihr Henker, haltet ein.

Erweichert euch der Seelen Schmerz, der  
Anblick solches Jammer nicht?

Ach ja! Ihr habt ein Herz, das muß der  
Martensäule gleich, und noch viel härter  
sein. Erbarmt euch, haltet ein.

Heb medelijden, God!

Hier staat de Heiland vastgebonden;

O geseling, o slagen, o wonden!

Jullie beulen, houd op!

Verweekt jullie zielensmart dan niet  
bij de aanblik van zulk lijden?

Ach ja, jullie hebben een hart,  
dat nog veel harder dan de martelpaal  
moet zijn. Heb medelijden, houd op!

## Aria (alt)

Können Tränen meiner Wangen  
nichts erlangen,

o so nehmt mein Herz hinein.

Aber laßt es bei den Fluten,

wenn die Wunden milde bluten,

auch die Opferschale sein.

Kunnen tranen van mijn wangen

niets uitrichten,

neem dan mijn hart erbij.

Maar laat bij het vloeien,

wanneer de wonden zacht bloeden,

mijn hart ook de offerschaal zijn.

## Lezing

### *Jezus bespot en weggeleid*

27 Toen namen de krijgsknechten des stadhouders Jezus met zich in het rechthuis, en vergaderden over Hem de ganse bende.

28 En als zij Hem ontkleed hadden, deden zij Hem een purperen mantel om;

29 En een kroon van doornen gevlochten hebbende, zetten die op Zijn hoofd, en een rietstok in Zijn rechterhand; en vallende op hun knieën voor Hem, bespotten zij Hem, zeggende: Wees gegroet, Gij Koning der Joden!

30 En op Hem gespogen hebbende, namen zij den rietstok en sloegen op Zijn hoofd.



## Koraal (samenzang)



1. O Haupt voll Blut und Wunden, voll Schmerz und voller Hohn!  
O Haupt, zu Spott gebunden mit einer Dornenkrone!
2. Du edles Angesichte, vor dem sonst schrickt und scheut  
das große Weltgerichte, wie bist du so gespeit.



1. O Haupt sonst schön geziert mit höchster Ehr' und Zier, jetzt  
2. Wie bist du so erbleicht, wer hat dein Augenlicht, dem



- a - ber hoch schimpfret: gegrübet seist du mir!  
sonst kein Licht nicht gleichet, so schändlich zugericht'?

### Vertaling:

O Hoofd, vol bloed en wonden,  
vol leed en overspoeld met hoon!  
O Hoofd, ten spot omwonden  
met een doornenkroon!  
O Hoofd, ooit versierd  
met de hoogste eer en pracht,  
nu echter gesmaad,  
wees gegroet door mij.

O edel aangezicht,  
aanbeden en geschuwd  
door al dat leeft op aarde.  
Hoe wordt U nu bespuwd.  
hoe bent U thans verbleekt,  
wie heeft het licht van Uw ogen,  
dat met geen enkel licht is te vergelijken,  
zo vreselijk geschonden?

### Lezing

31 En toen zij Hem bespot hadden, deden zij Hem den mantel af, en deden Hem Zijn klederen aan, en leidden Hem heen om te kruisigen.

### *De kruisiging*

33 En gekomen zijnde tot de plaats, genaamd Golgotha, welke is gezegd Hoofdschedelplaats,

35 Toen zij nu Hem gekruisigd hadden, verdeelden zij Zijn klederen, het lot werpende; opdat vervuld zou worden, hetgeen gezegd is door den profeet: Zij hebben Mijn klederen onder zich verdeeld, en hebben het lot over Mijn kleding geworpen.

37 En zij stelden boven Zijn hoofd Zijn beschuldiging geschreven: DEZE IS JEZUS, DE KONING DER JODEN.

38 Toen werden met Hem twee moordenaars gekruisigd, een ter rechter-, en een ter linkerzijde.

*39 En die voorbijgingen, lasterden Hem, schuddende hun hoofden.*

*40 En zeggende: Gij, Die den tempel afbreekt, en in drie dagen opbouwt, verlos Uzelven.*

*Indien Gij de Zone Gods zijt, zo kom af van het kruis.*

*44 En hetzelfde verweten Hem ook de moordenaars, die met Hem gekruisigd waren.*

*Jezus sterft aan het kruis*

45 En van de zesde ure aan werd er duisternis over de gehele aarde, tot de negende ure toe.

46 En omtrent de negende ure riep Jezus met een grote stem zeggende: ELI, ELI, LAMA SABACHTHANI! Dat is: Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten!

### **Recitatief (Tenor) en volkskoor**

Etliche aber, die da stunden, da sie das höreten, sprachen sie:

*Koor:*

*Der rufet dem Elias!*

Und bald lief einer unter ihnen, nahm einen Schwamm und füllte ihn mit Essig und steckte ihn auf ein Rohr und tränkete ihn. Die andern aber sprachen:

*Koor:*

*Halt! laß sehen, ob Elias komme und ihm helfe?*

Aber Jesus schrie übermal laut und verschied.

47 En sommigen van die daar stonden, zulks horende, zeiden:

Deze roept Elias.

48 En terstond een van hen toe lopende, nam een spons, en die met edik gevuld hebbende, stak ze op een rietstok, en gaf Hem te drinken.

49 Doch de anderen zeiden:

Houd op, laat ons zien, of Elias komt, om Hem te verlossen.

50 En Jezus, wederom met een grote stem roepende, gaf den geest.

### **Koraal (koor)**

Wenn ich einmal soll scheiden,  
so scheid nicht von mir.

Wenn ich den Tod soll leiden,  
so tritt du denn herfür!

Wenn mir am allerbängsten  
wird um das Herze sein,  
so reiße mich aus den Ängsten  
kraft deiner Angst und Pein!

Als ik eenmaal moet scheiden,  
blijf dan bij mij.

Als ik de dood moet lijden,  
wees mij dan nabij!

Als het mijn zeer bang  
om het hart zal zijn,  
Verlos mij uit mijn angsten  
door Uw angst en pijn.

## **Lezing**

51 En ziet, het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën, van boven tot beneden; en de aarde beefde, en de steenrotsen scheurden.

54 En de hoofdman over honderd, en die met hem Jezus bewaarden, ziende de aardbeving, en de dingen, die geschied waren, werden zeer bevreesd, zeggende: Waarlijk, Deze was Gods Zoon!

## ***De begrafenis***

57 En als het avond geworden was, kwam een rijk man van Arimathéa, met name Jozef, die ook zelf een discipel van Jezus was.

58 Deze kwam tot Pilatus, en begeerde het lichaam van Jezus. Toen beval Pilatus, dat hem het lichaam gegeven zou worden.

## **Recitatief (Bas)**

Am Abend, da es kühle war,  
ward Adams Fallen offenbar;  
am Abend drücket ihn der Heiland nieder,  
am Abend kam die Taube wieder  
und trug ein Ölblatt in dem Munde,  
o schöne Zeit, o Abendstunde!  
Der Friedenschluss ist nun mit Gott  
gemacht; denn Jesus hat sein Kreuz  
vollbracht, sein Leichnam kommt zur Ruh,  
ach, liebe Seele, bitte du,  
geh, lasse dir den toten Jesum schenken,  
o heilsames, o köstlichs Angedenken!

's Avonds, toen het koel was,  
werd de zondeval van Adam openbaar;  
's Avonds maakt de Heiland die ongedaan,  
's Avonds keerde de duif terug  
en bracht een olijftak mee.  
O schone tijd! O avondstond!  
De vrede is nu met God gesloten  
want Jezus heeft Zijn werk volbracht,  
Zijn lichaam komt tot rust,  
Ach! Lieve ziel, ik smEEK u,  
ga, laat u de dode Jezus schenken,  
o heilzaam, o kostbaar aandenken!

## **Aria (Bas)**

Mache dich, mein Herze, rein,  
Ich will Jesum selbst begraben.  
Denn er soll nunmehr in mir,  
für und für  
Seine süße Ruhe haben.  
Welt, geh aus, laß Jesum ein!

Mijn hart, maak uzelf rein,  
ik wil Jezus zelf begraven.  
Want Hij zal voortaan in mij,  
meer en meer  
Zijn zoete rust hebben.  
Wereld, ga uit, laat Jezus binnen.

## **Lezing**

59 En Jozef, het lichaam nemende, wond hetzelve in een zuiver fijn lijnwaad.

60 En leide dat in zijn nieuw graf, hetwelk hij in een steenrots uitgehouwen had; en een groten steen tegen de deur des grafs gewenteld hebbende, ging hij weg.

61 En aldaar was Maria Magdaléna, en de andere Maria, zittende tegenover het graf.

62 Des anderen daags nu, welke is na de voorbereiding, vergaderden de overpriesters en de Farizeeën tot Pilatus,

63 Zeggende: Heer, wij zijn indachtig, dat deze verleider, nog levende, gezegd heeft: Na drie dagen zal Ik opstaan.

## ***De wacht bij het graf***

64 Beveel dan, dat het graf verzekerd worde tot den derden dag toe, opdat Zijn discipelen misschien niet komen bij nacht, en stelen Hem, en zeggen tot het volk: Hij is opgestaan van de doden; en zo zal de laatste dwaling erger zijn, dan de eerste.

65 En Pilatus zeide tot henlieden: Gij hebt een wacht; gaat heen, verzekert het, gelijk gij het verstaat.

66 En zij heengaande, verzekerden het graf met de wacht, den steen verzegeld hebbende.

## **Koor**

Wir setzen uns mit Tränen nieder  
und rufen dir im Grabe zu:

Ruhe sanfte, sanfte ruh!

Ruht, ihr ausgesognen Glieder!

Euer Grab und Leichenstein

soll dem ängstlichen Gewissen

ein bequemes Ruhekippen

und der Seelen Ruhstatt sein.

Höchst vergnügt schlummern da die  
Augen ein.

Wir setzen uns mit Tränen nieder  
und rufen dir im Grabe zu:

Ruhe sanfte, sanfte ruh!

Wij gaan zitten in tranen

en roepen in het graf U toe:

rust in vrede, rust zacht.

Rust nu, uitgeputte ledenmaten!

Uw graf en Uw grafsteen

zullen voor het angstige geweten

een aangenaam hoofdkussen

en rustplaats voor de ziel zijn.

Vergenoegd sluimeren de ogen toe.

Wij gaan zitten in tranen

en roepen in het graf U toe:

rust in vrede, rust zacht!

## Sluiting

### Samenzang Psalm 68: 10 en 16

Geloofd zij God met diepst ontzag!  
Hij overlaadt ons, dag aan dag  
met Zijne gunstbewijzen.  
Die God is onze zaligheid;  
wie zou die hoogste Majesteit  
dan niet met eerbied prijzen?  
Die God is ons een God van heil,  
Hij schenkt, uit goedheid, zonder peil  
ons 't eeuwig, zalig leven.  
Hij kan, en wil, en zal in nood,  
zelfs bij het naad'ren van den dood,  
volkomen uitkomst geven.

Gij koninkrijken, zingt Gods lof,  
heft psalmen op naar 't hemelhof,  
van ouds Zijn troon en woning;  
waar Hij, bekleed met eer en macht,  
Zijn sterke stem verheft met kracht  
en heerst als Sions Koning.  
Geeft sterkt' aan onzen God en HEER',  
Hij heeft in Israël Zijn eer  
en hoogheid willen tonen;  
erkent dien God; Hij is geducht,  
Hij doet Zijn sterkte boven lucht  
en boven wolken wonen.

**Hartelijk dank voor uw komst en gezegende Paasdagen toegewenst!**

Graag bevelen we **de collecte** bij de uitgang bij u aan, u kunt ook via de **QR-code** een bijdrage overmaken.



Na afloop staat in de zaal van de kerk iets te drinken voor u klaar, welkom!

## **Gemengd koor Preludium**

Preludium is een kerkkoor van de gereformeerde gemeente van Woerden dat al 30 jaar zingt onder leiding van dirigent Leo R. Mauritz. Ongeveer 15 jaar geleden is het koor begonnen met het jaarlijks vormen van een projectkoor voor een Passieconcert op Stille Zaterdag in de Bethlehemkerk in Woerden. Het kerkkoor wordt dan aangevuld met projectleden uit de wijde omgeving van Woerden tot een groep van ongeveer 60 zangers. Er wordt muziek van J.S. Bach (Passionen en Cantates) of muziek uit de Engelse koortraditie uitgevoerd zoals The Crucifixion van J.S. Stainer, The Olivet to Calvary van J.H. Maunder e.d.

Het enthousiasme om deze prachtige en inhoudsvolle muziek, waaraan enkele maanden met passie is gewerkt, uit te voeren heeft ertoe geleid dat er een tweede uitvoering bij is gekomen. Dit jaar is het koor te gast in de kerk van de gereformeerde gemeente te Zoetermeer.

## **Instrumentaal ensemble Intermezzo**

Instrumentaal ensemble Intermezzo bestaat uit een groep enthousiaste amateurmusici. Naast het spelen van eigen concerten begeleidt het orkest regelmatig diverse koren en solisten. Al sinds de oprichting in 1999 werkt Intermezzo mee aan de Passieavonden in Woerden. Het muzikale hart van het orkest ligt bij de barokmuziek, maar het speelt ook regelmatig muziek uit andere stijlperiodes. Sinds eind 2021 heeft Wouter Verhage de artistieke leiding over het orkest. Voor meer info zie: [www.orkestintermezzo.nl](http://www.orkestintermezzo.nl).

**Deze avond werd mede mogelijk gemaakt door diverse sponsors.**

Woerdense Dienstverlening en Logistiek B.V.

Rietveld 77, 3448 XB Woerden

Tel. 06 53382950



**T.A. BLONK**

**Onderhoud & Dienstverlening**

SCHILDERWERK - KRAANMACHINIST - AFLOSWERK

MIDDENWEG 37 3474 KC ZEGVELD | TEL 0348 691100

anitadekker  
coaching

Veldbloemenlaan 22  
3448 GM Woerden

M: 0621 830 137  
[www.anitadekkercoaching.nl](http://www.anitadekkercoaching.nl)



*stilstaan bij  
persoonlijke ontwikkeling*



Nieuwbouw Verbouw Renovatie Uitbreiding

[www.hmeijer.net](http://www.hmeijer.net)

  @cromwijkkaasenkIP

Voorstraat 44, Woerden

**CROMWIJK**  
KAAS & KIP

DE SPECIALIST IN  
**KAAS · KIP · TOKO**

**Rondje kip bestellen?**

[www.cromwijkkaasenkIP.nl](http://www.cromwijkkaasenkIP.nl)





---

**Administratiekantoor Van Zutphen B.V.  
te Woerden is sinds 1990 voor velen de  
oplossing voor administratieve diensten,  
rapportages en fiscale aangiften IB en VPB.**

---

**KWALITEIT TEGEN  
EEN EERLIJKE PRIJS**

---

**Touwslagersweg 6 / C ■ Woerden  
Telefoon 0348 - 41 28 27 ■ [www.vzutphen.nl](http://www.vzutphen.nl)**





**Plattel-Elektrotechniek**

*Nutsvoorzieningen  
Openbare verlichting  
Elektrotechnisch installaties  
Verhuur van bouwkasten, aggregaten en  
verlichting*

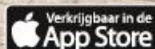
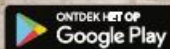
Golf van Biskaje 4 A13,  
3446 CP Woerden  
Tel. 0348 - 5086 29  
info@plattel-elektrotechniek.nl

[www.plattel-elektrotechniek.nl](http://www.plattel-elektrotechniek.nl)

# Bestel snel je boodschappen op plus.nl



Of download de PLUS app



Openingstijden: ma-za 7.00-21.00

**PLUS** Hoogendoorn / Dorp 14 // Waarder // T: 0348 501311



*bouwen en opleiden*

Jaco de Vos

06 - 2016 0359

info@javotimmerwerk.nl

Moerkapelle

- Timmerwerk
- Opleiden
- Verbouw
- Veranda's
- Lichtkoepels
- Keukens stellen
- Buitenkeukens
- .....



**Van Dam, Van Dam & Verkade**

INVESTEREN IN ONROERENDE ZAKEN



**Klinkt 5% actierente u  
ook als muziek in de  
oren? Bel ons gerust!**



Herengracht 74, 1015 BR Amsterdam | T +31 (0)20 - 4896500  
info@vandamvandamverkade.com | www.vandamvandamverkade.com

## Persoonlijk

Als cliënt kent u de mensen die uw belangen behartigen. En daarom kunt u hen rechtstreeks benaderen. Een wachtkamer hebben we niet. Geen afstand, maar betrokkenheid. We spreken geen geheimtaal, maar gewoon Nederlands.

## Professioneel

Binnen ons kantoor zijn studies gevolgd voor AA-accountant, fiscale economie, bedrijfseconomie en algemene economie.

## Betaalbaar

Hoewel we wel de opleiding tot accountant hebben gevolgd en nog steeds de nascholing daarvoor volgen, zijn we niet ingeschreven in het accountantsregister. Daardoor kunnen wij goedkoper werken. Kwaliteit staat hoog in ons vaandel. Maar het moet voor u wel betaalbaar blijven. Ook in tijden van crisis. Kortom: wij leveren de kwaliteit van een accountantskantoor voor de prijs van een administratiekantoor.

financiële administratie • loonadministratie  
belastingaangiften • belastingadvies • jaarrekeningen

willem dreeslaan 229-231, 2729 ne zoetermeer  
telefoon: 079-3190687, fax: 079-3190688  
e-mail: info@slootwegconsultancy.nl

WE  
BEGRIJPEN  
ELKAAR



**VAN DORP HOUT**

Van Dorp Hout B.V. // Voorweg 153 // 2716 NJ Zoetermeer // T 079-3512578 // E [info@vandorphout.nl](mailto:info@vandorphout.nl)

[WWW.VANDORPHOUT.NL](http://WWW.VANDORPHOUT.NL)



## Vakgarage Verlaan

Leidsestraatweg 32-34  
3481 EX Harmelen

 0348 444 242

 [vakgarageverlaan.nl](http://vakgarageverlaan.nl)

 [info@vakgarageverlaan.nl](mailto:info@vakgarageverlaan.nl)

# WE ZIJN OP ZOEK NAAR PERSONEEL!

Volg je nog een opleiding, ben je toe aan je eerste baan, of zit je al jaren in het vak en ben je op zoek naar een nieuwe uitdaging? De mogelijkheden zijn er bij Blomsma. Nog geen of weinig ervaring? Geen probleem. We leren je altijd graag kennen. Ga naar [blomsma-safety.com/werken-bij-blomsma-signs-safety](https://blomsma-safety.com/werken-bij-blomsma-signs-safety) om meer over ons te lezen!

VEILIGHEIDSSIGNALERING  
VLUCHTROUTEMARKERING  
ONTRUIMINGSPLATTEGRONDEN  
LEIDINGMARKERING  
ANTI-SLIP PRODUCTEN  
PROCESIDENTIFICATIE

**SIGN COMPLIANCE**  
**SIGN PROJECTS**  
**SIGN MANAGEMENT**

  
**BLOMSMA**  
**SIGNS & SAFETY**